

DUNAI HÍRFOLYAM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság lapja

2019. március | 1. szám

A tartalomból:

Beépített vízhozammérők üzemelésének felülvizsgálata

A 2018. évi őszi műtárgyszemle tapasztalatai

Vízrajzi helyzetkép

Jégtörés Szerbiában

Interjú dr. Halász Rudolfal

Köszöntő

Tisztelt Olvasó!

Igazgatóságunk több évtized kihagyása után ismét „tollat” ragadott és Dunai Hírfolyam címmel folyóiratot indít kollégáink, és minden Kedves Olvasó részére, aki érdeklődik szakmai munkánk iránt.

Az újság elindításával célunk az, hogy minél szélesebb körben megismertessük szakmai tevékenységünket Olvasóinkkal, akik ezáltal mélyebb betekintést nyernek igazgatóságunk mindennapi életébe. Tapasztalatunk az, hogy keveset tudnak rólunk és többnyire az ár- és belvízvédekezési, illetve jégvédekezési tevékenységgel azonosítanak minket. Valóságban feladataink sokkal szerteágzóbbak, melyet folyóiratunkban igyekszünk bemutatni.

Rovatainkban az aktuális személyi és szakmai hírek mellett tudományos értekezéseket, vízügyi szakemberekkel készített interjúkat, némi történelmet is olvashatnak az érdeklődők.

Bízom benne, hogy újságunk első számával sikerül felkelteni érdeklődésüket és mindenki talál benne a maga számára értékeset, olvashatót és a jövőben nyomon fogják követni kiadványunkat.

Olvasásához kellemes és hasznos időtöltést kívánok!

Telkes Róbert
igazgató

Tartalomjegyzék

Víztudomány: Beépített vízhozammérők üzemelésének felülvizsgálata	3
Hírek	6
„Víz-ügyünk”: A felszíni vizek kezelői vízminőség-vizsgálatai 2018-ban	12
Határainkon túl: Nemzetközi kapcsolatok	14
Víz-tükör: Interjú dr. Halász Rudolffal	15
Egy kis történelem: A 2017. évi jégtörés a szerb–magyar közös érdekű Duna-szakaszon	16
Tanulunk: Tapasztalataink a közalkalmazottak továbbképzési rendszeréről	18
Személyi hírek	19

Beépített vízhozammérők üzemelésének felülvizsgálata

1. Jellemző állapotok feltárása

A vizsgálat célja az ultrahangos vízhozammérő berendezések elhelyezkedésének, beépítési körülményeinek és környezeti feltételeinek elemzése az ADUVIZIG területén, illetve a környező vízügyi igazgatóságoknál lévő beépített ADCP-vel való összehasonlítás. A tapasztalatcsere által megbizonyosodhatunk arról, hogy milyen üzemmódban és milyen környezeti feltételek mellett biztosítható a műszerek megbízható működése. A fentiek alapján a működési területünkön lévő, kevésbé megbízhatóan üzemelő beépített eszközök beépítési helyét adott esetben újra tudjuk definiálni, ami által várhatóan nő az üzemelés biztonsága.

Az ADUVIZIG területén 7 db horizontális és 1 db vertikális beépített vízhozammérő műszer található. Az alábbiakban leírásra kerülnek az adott állomások jellemző állapotai.

A Ferenc-tápcsatorna karapancai állomásán a horizontális mérőeszköz állapota megfelelő. A kalibrációs mérések és a regisztrált adatok különbsége átlagosan több mint 20%. A mérés pontosságát a növényzet jelentősen befolyásolja, főleg a nyári vegetációs időszakban. Többször előfordul, hogy az igen kicsi vízsebesség hatására a növényzet elburjánzik, és szinte a teljes szelvényt benövi. Ilyenkor adathiány lép fel, illetve valótlan adatok kerülnek rögzítésre.

A Duna-völgyi-főcsatorna bajai torkolatánál lévő műszer esetében 3-5% az eltérés a mért és regisztrált adatokat tekintve. A mérések megbízhatósága annak köszönhető, hogy egyrészt a műszer leánykolt helyen van, másrészt pedig annak, hogy a közúti híd miatt beszűkül a meder, így a vízsebesség nagyobb, mint szabad szelvény esetén, ezért a növényesedés itt nem jellemző.

A Sárközi I. főcsatorna érsekcsanádi szivattyútelepén lévő regisztrálónál a mérések és a rögzített adatok között az eltérés 35%. A műszer egy betonozott, négyszögszelvényű mederben van elhelyezve. Ennek ellenére a gyakran előforduló kis sebességek hatására lerakódik a hordalék, aminek következtében ezeken a helyeken vízínövények gyökereznek, és folyamatos problémát jelentenek.

2. kép: H-ADCP korábbi a helye szabad szelvényben

A Csorna–Foktői-csatorna foktői szivattyútelepén (1. kép) is beépítésre került egy vízhozam regisztráló műszer. Itt a mért és rögzített adatok közötti eltérés 45%. A műszer a zsilip és egy uszadékfogó rács felett helyezkedik el, így jellemző, hogy a felsőbb szakasról leúszó vízínövények feltorlódhatnak, illetve megakadnak a műszeren. A kis sebességek miatt a mederben megtelepedő növények is akadályozzák a szelvény átláthatóságát.

1. kép: Foktői szelvény időszakonkénti állapota

A Fűzvölgyi-főcsatorna szalkszentmártoni beeresztő zsilipének felvízi oldalán is található mérőeszköz. Itt az eltérés 15%. Ebben a szelvényben a meder beszűkül, és a műszertől 5 m-re zsilip található. Jellemző, hogy a vízínövényzet a zsilip felett feltorlódik nagyobb mélységben, illetve a mérőfejet védő csövön fennakadnak a növényi részek. Ezek gátolják a műszer biztonságos működését.

A Duna-völgyi-főcsatorna kunszentmiklósi duzzasztójánál lévő horizontális síkban mérő műszer (H-ADCP) nemrégiben (2018. november) áthelyezésre került, az addigi szabad szelvényből (2. kép) a zsilip feletti függőleges betonfalra (3. kép) lett telepítve.

Az áthelyezés oka, hogy a szabad szelvényben jellemző volt a növényesedés. Az új helyen a meder keresztmetszete kisebb, így itt nagyobb az áramlási sebesség, illetve a betonmeder hatására kevésbé lesz jellemző a növényesedés. Mindezek hatására várhatóan nőni fog az üzemelés biztonsága.

A Solti-árapasztó-csatorna torlati szelvényénél lévő ultrahangos mérőeszköz megfelelően működik. Előnyt jelent, hogy a meder betonozott, így kevésbé növényesedik.

A többi állomástól eltérően a Vajastoroki-összekötő-csatorna vajastoroki csőzilipnél vertikális ADCP (4. kép) található. A fő problémát a zsilip felett felhalmozódó növényzet okozza, mely bizonyos mélységbe süllyedve, gátat szab az ultrahang terjedésének, ezért adathiányok tapasztalhatók.

Összességében elmondható, hogy a mérés pontosságát befolyásoló fő tényező a növényzet, illetve a mérőfej algásodása. Ennek megfelelően a mérőfej és a meder tisztításáról célszerű folyamatosan gondoskodni.

4. kép: Vertikális ADCP

2. Tapasztalatcseré

Összehasonlítás céljából bejárás történt a hozzánk hasonló adottságú vízfolyásokkal rendelkező vízügyi igazgatóságok területén. A környező vízügyek közül a KÖTIVIZIG, KÖVIZIG, illetve a DÉDUVIZIG, és NYUDUVIZIG területén található egy, illetve több beépített Teledyne Channel Master H-ADCP ultrahangos vízhozammérő eszköz. Az ATIVIZIG, KDVVIZIG, KDTVIZIG területén jellemzően OTT SLD vízsebességmérő radarszenzor és SONTEK ADP típusú mérőműszerek üzemelnek, így azok összehasonlításra nem használhatók. Ennek oka, hogy más beépítési és beállítási igényű eszközökről van szó, míg számunkra a saját területünkön lévő eszközök beállításához szükséges információk begyűjtése jelentette az elsődleges célt.

A KÖTIVIZIG területén 1 db Teledyne Channel Master típusú H-ADCP került telepítésre, a Nagykunsági-csatornán. Itt a műszer beton mű-

3. kép: H-ADCP új szelvénye

tárgyon, zsilip alatt lett elhelyezve. A meder kissé iszapos, de kevés a növényzet. Az eszköz rendelkezésre állása 99%-os. A beépítést követően az összehasonlító mérések nagy szórást mutattak, majd a sorozatos kalibráló méréseknek köszönhetően finomhangolták a beállításokat, aminek következtében az összemérések szórása minimális lett. A 2017. évben az átlagos eltérés 0,60% volt. Az adatgyűjtés távoli asztalról lehetséges, a helyszínen nem.

A KÖVIZIG területén a Hortobágy-Berettyó árvízkapuja felett került beépítésre egy H-ADCP vízhozammérő. Itt is

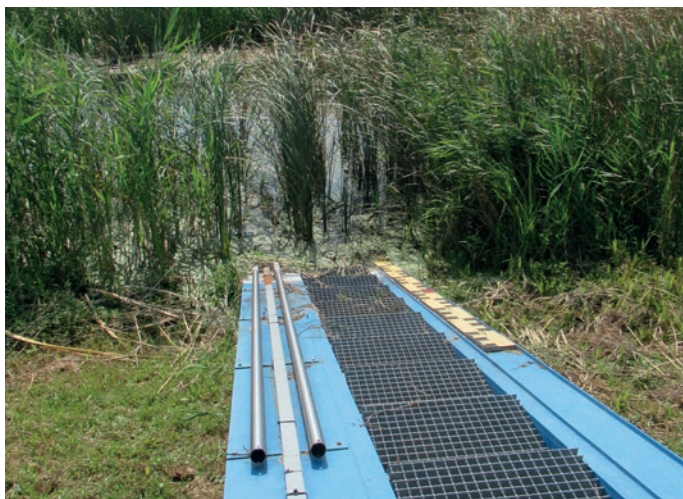
elmondható, hogy a viszonylag nagy sebesség és vízhozam hatására nem jellemző a szelvény túlzott növényesedése. A helyszínen nincs lehetőségük az adatok ellenőrzésére, így itt is csak a központban lehet elvégezni a szükséges beállításokat.

A DÉDUVIZIG területén 1 db Teledyne Channel Master eszköz van telepítve a Nyugati-övcatornán, Balatonkeresztúron. A téli üzemből és a környező csatornákból is kerül levezésre víz a Nyugati-övcatornán, így nagyobb a mérés pontossága, mivel ezeket az időszakokat nagyobb hozam és nagyobb sebesség jellemzi. Ugyanakkor az öntözési időszakban, amikor kevesebb víz kerül levezésre, kisebb a pontosság. Vegetációs időszakban a növényesedés mérsékelt, kicsi sebességek jellemzők, üledék nincs, a meder salakos jellegű. Ez a mérőhely speciális abból a szempontból, hogy viszonylag közel van a Balaton, így többször előfordul, hogy északi szél esetén visszaáramlás történik, és pulzál a víz, vagyis a sebességvektorok nem egyenletesek. A rendelkezésre állás 99%-os.

A NYUDUVIZIG területén az alábbi 3 db H-ADCP rendszerű vízhozammérő eszközt tekintettünk meg a bejárás során.

Elsőként a 23T műtárgynál lévő mérőműszer körülményeit vizsgáltuk (5. kép). A szelvény háromnegyed része növényes. Elmondható a Kis-Balaton vízrendszerre, hogy a túlzottan sok vízben lévő tápanyag miatt gyorsan burjánzik a növényzet. Több alkalommal a mederben elterjedt vízi növényzet hatására kialakuló kis sebességek miatt a mérés pontatlanná válik. Az a megközelítés is kizárt, hogy az esetleges mederárnyékolást meg lehessen oldani fásítással, mivel a természetvédelmi területen nem engedélyezhető a faültetés.

A 25T jelű gurgulói zsilipnél lévő mérőszelvényénél ugyancsak megállapítottuk, hogy a meder erősen növényes. Jellemzően iszap, agyag fedi a mederfeneket.

5. kép: Beépített H-ADCP szelvénye

A balatonhídvégi szabad szelvényben (6. kép) lévő mérőműszer környezetére jellemző a csésze alakú, terméskőaljzatú meder. A műszer szabad szelvényben helyezkedik el. A szelvény szélessége 11 m körüli. Nyáron 1 m^3 alatti, télen maximum 40 m^3 másodpercenkénti vízhozamot regisztrálnak. A folyamatos áramlás miatt a szelvény benövényesedettsége nem számottevő. A meder alján 10-20 cm iszapréteg található. A szelvényben rendszeres vízhozammérések történnek. A balatonhídvégi állomáson a River Surveyorral mért és a Channel Master által mért vízhozamok között igen kicsi az eltérés. A kalibrációs méréseket 2014 óta vizsgálva az átlagos eltérés értéke 5,2%.

6. kép: A balatonhídvégi mérőműszer szelvénye

Általánosságban elmondható, hogy a beépített ultrahangos vízhozammérők megfelelő üzembiztonsága érdekében a következő karbantartási feladatokat szükséges rendszeresen végrehajtani:

- meder növényzetmentesítése (búvármunka, gereblye, lombseprű, csáklya),

- mérőfej helyzetének ellenőrzése (szint, dőlés, elfordulás), hogy az esetleges elmozdulásból ne adódjon pontatlanság,
- mérőfej mechanikus tisztítása (kefe, szivacs) az algaréteg eltávolításához,
- jégviszonyok figyelése (fontos a fej magassági helyzetének meghatározása telepítéskor).

3. Következtetés

A bejárás során megtekintett eszközök alapján megállapítható, hogy a NYUDUVIZIG rendelkezik a legtöbb beépített áramlasmérővel. A medernövényesedés itt okozza a legnagyobb problémát, amit karbantartással igyekeznek megoldani. Negyedévente ellenőrző jelentés készül. A KÖTIVIZIG és a KÖVIZIG kezelésében lévő mérőberendezések esetében nincs lehetőség a helyszíni beállításra. Ezeken a helyeken nem jelentős a növényesedés a meder és áramlási körülmények miatt. A DÉDUVIZIG mérőműszere szelvényében csak mérsékelt növényzet jellemző. Problémát okoz a Balaton időnkénti visszahatása, illetve öntözési időszakban az alacsony áramlási sebességek kialakulása.

Az ADUVIZIG területén lévő mérőműszerek esetében is a növényzet jelenti a legnagyobb nehézséget. A működési területünkön, és a bejárás során megtekintett állomások működési tapasztalatai alapján az üzemelés biztonságát növelő megoldási javaslatok a következők:

- A beépített mérőeszköz szelvénye környezetében, felette és alatta 10-10 m hosszban történő fásítás.
- Ahol jellemző, hogy a növényzet fennakad a mérőműszeren, ott terelőlemezek telepítése lehet célszerű.
- A műszerre lerakódó algaréteg eltávolítására egy jó példa a Solitax típusú zavarosság- és szárazanyag-meghatározó szonda, melynek részét képezi egy törlőlapát, amely a szenzor tisztán tartását segíti. Ennek a technikának az alkalmazása a sugárzófej algásodásának problémáját kiküszöbölné. Ez egy automatikusan működő törlőlapát. Az eszközből kibocsátott fény visszaverődik a homokszemcsékről egy érzékelő ablakba. Ha ez a visszaverődés megszűnik, a lapát automatikusan tisztítja a szenzort.
- Betonburkolat kialakítása vagy mesterséges árnyékoló kiépítése a szelvény felett.

Keresztesy Attila

Az árvízvédelmi töltést keresztező műtárgyak és véderdők 2018. évi szemléje

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság kezelésében van a Duna folyam bal partján, a Solt és a déli országhatár között húzódó elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal. A fővédvonal árvízi szempontból három védelmi szakaszra került felosztásra, amely összesen 127,222 km hosszú. Az ADUVIZIG kezelésében lévő fővédvonalról általánosan elmondható, hogy annak állapota és védképessége megfelelő, az elmúlt évek fejlesztéseinek hatására a keresztmetszeti méret mindenütt megfelelő, magassági hiány nincs.

Árvíz idején azonban a védvonal védelmi képességeit meghatározza a töltést keresztező, különösen az árvízszint alatt keresztező műtárgyak állapota.

Az igazgatóság munkatársai az árvízvédelmi töltést keresztező műtárgyak állapotát minden évben felülvizsgálják. A műtárgyak védelmi képességet, szerkezeti állapotát, környezetét előre meghatározott szempontrendszer szerint vizsgálják.

Foktői-zsilip, hullámtér oldali kezelőakna

A 2018. évi felülvizsgálatra szeptemberben került sor. A vizsgálatokat elvégző szakbizottság tagjait képezték az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály munkatársai, az érintett három árvízvédelmi szakasz védelemvezetői, valamint a fenntartási feladatokat végző szakaszmérnökségek vezetői, képviselői. A szakbizottság 2018-ban is kiegészült az igazgatóság munka- és balesetvédelmi referensével és az igazgatósági főgéppésszel, hiszen mind balesetvédelmi, mind gépészeti szempontból jelentős létesítmények kerültek felülvizsgálatra.

A töltést keresztező műtárgyak többségéről elmondható, hogy idegen – jellemzően közműhálózati – üzemeltetők kezelésben vannak, és a mértékadó árvízszint felett keresztezik a töltést. Az idegen kezelésben lévő műtárgyak esetén azok kezelői a szemle időpontjáról minden esetben értesítést kaptak, kérve helyszíni megjelenésüket. Ahol lehetőség nyílt

rá, kollégáink a műtárgy kezelőaknájába is betekintettek. A műtárgyak ellenőrzésének eredményeképp megállapítható, hogy azok árvízvédelmi szempontból megfelelő állapotúnak ítélték.

A töltést a mértékadó árvízszint alatt keresztező műtárgyból nyolc darab található igazgatóságunk működési területén, mindegyik ADUVIZIG kezelésében van. Ezeknél a műtárgyaknál részletesebb vizsgálatokat végeztek a kollégáink. Megtörtént a műtárgyak elzárószervezeteinek mozgatási próbája is. Az elzárószervezetek esetén működési zavar nem került feltárára.

Pólyafoki-zsilip, mentett oldali zsilipállás jelző

A 03.01. sz. baja-margittaszigeti védelmi szakaszban található a Deák Ferenc-zsilip, melyen jelentős rekonstrukciós munkálatok indultak meg 2018 nyarán. A műtárgy állapota az elmúlt évtizedekben folyamatosan romlott, de a felújítási munkáknak köszönhetően visszanyerheti egykori állapotát.

Az árvízvédelmi földművek biztonságát szolgáló véderdők legnagyobb része védett természetvédelmi területen található, amely nagyban befolyásolja az erdőgazdálkodási, erdőfenntartási feladatainkat. Az elmúlt évek erdőfelújításai a legtöbb helyen meghozták a lombkoronák remélt záródását és növekedését. Azokon a rövid szakaszokon, ahol a véderdők állapota még nem teljes mértékben kielégítő, ott védekezés során szükségessé válhat a hullámverés elleni védelemről más műszaki beavatkozással gondoskodni.

A megtartott felülvizsgálatok eredményeképp összességében elmondható, hogy az igazgatóság kezelésében lévő árvízvédelmi szakaszok védképessége megfelelő. A művek és műtárgyak jól karbantartottak, a szükséges árvízi zárás biztosítható.

Abonyi Csaba

Vízrajzi helyzetkép

A 2018. év a vízügyi dolgozók körében bizonyára sokaknak a dunai kisvizek miatt marad emlékezetes. A tavalyi évben a kezelésünkben lévő Duna-szakaszon Dunaföldvár és Baja között három alkalommal, a Baja alatti szakaszon kétszer dőlt meg a legkisebb vízállás rekordja. A vízrajzi állomások közül kiemelendő a paksi vízmérce, ahol a legnagyobb mértékű rekordmegdőlés következett be: ezen az állomáson a legkisebb vízállás 39 cm-rel múlta alul a korábbi, 2011-es rekordot.

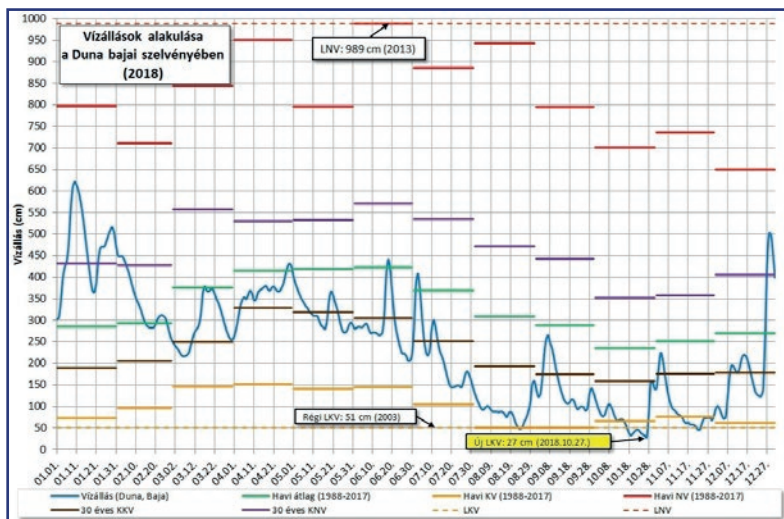
A tavalyi év az alpesi területeken uralkodó erős ciklonális hatások miatt felhalmozódó hóvízkészletek és az enyhe januári időjárás miatt számottevő mértékű hóolvadással és egy gyorsan levonuló, intenzív árhullámmal vette kezdetét: Bajánál a hónap eleji, több mint három méteres áradást

követően, január 10-én 621 cm-rel tetőzött a Duna, ami az elmúlt esztendő legnagyobb vízállása is egyben. Január végén ismét árhullám alakult ki a folyón, ami a bajai szelvényben 516 cm-es tetőzést eredményezett. Érdekességgé megjegyzendő, hogy a január volt az egyetlen hónap 2018-ban, amelyben a sokévi átlagnál magasabb havi középvízállást regisztráltunk.

Ugyan az időnként rekordnagyságú alpesi hóvízkészlet alapján joggal számíthattak a szakemberek jelentős tavaszi árvíz kialakulására, az mégsem következett be, ugyanis a fokozatos, lassú olvadás és a kevés tavaszi csapadék okán a bajorországi, kelet-ausztriai és morvaországi hótakaró folyamatosan, közel egyenletes intenzitással olvadt el. A tavaszi hónapokban a havi középvízállások számottevően elmaradtak a sokéves átlagtól, és jobbra a sokéves közepes kisvíz

(a havi kisvizek, azaz a tárgyhónapban rögzített legkisebb vízállások sokéves átlaga) körül alakultak.

A nyár beköszöntével folytatódott a szokásosnál szárazabb időjárás az alpesi régióban, így a Duna vízhozama továbbra is elmaradt az ilyenkor szokásostól. A felső-dunai részvízgyűjtők időjárását július közepétől augusztus végéig erőteljes anticiklonok alakították, aminek hatására a térségben csak nagyon kevés csapadék hullott. Az osztrák Központi Meteorológiai és Geodinamikai Intézet (ZAMG) tájékoztatása szerint Ausztriában a júliusi csapadékszesség helyenként akár 50-75%-kal is elmaradt a sokévi átlagtól. A lefolyásképződés szempontjából fontos vízgyűjtőkön egészen augusztus végéig csapadékszegény

A Duna vízállásának 2018. évi alakulása Baján

maradt az időjárás, ezért a Duna vízállása a nyár végéig csökkenő tendenciát mutatott. A bajai vízmércén 2018. augusztus 23-án, a késő esti órákban megdől a valaha mért legkisebb vízállás (LKV) rekordja: a vízmérce állása 48 cm-t mutatott, ami 3 cm-rel alulmúlta a 2003-ban rögzített 51 cm-es rekordminimumot.

A dunai lefolyásképződés szempontjából meghatározó Inn, Traun és Enns folyók vízgyűjtőin kiadós csapadék-tesvékenység kíséretében köszöntött be az ősz, azonban az árhullám alacsony medereltségre érkezett, ezért a tetőző vízállások a középvízi tartományban alakultak.

A Felső-Duna térségében szeptember közepétől újfent anticiklonális hatások uralkodtak, ezért a felső-dunai részvízgyűjtőkön – beleértve az osztrák, a bajorországi és a morvaországi részvízgyűjtőket is – kivételesen csapadékszegény időjárás volt ta-

Kisvíz Bajánál 2018 augusztusában

paszthatható. Az osztrák Központi Meteorológiai és Geodinamikai Intézet tájékoztatása szerint a Duna vízhozam utánpótlódásának számottevő hányadát biztosító észak-tiroli részvízgyűjtőn az idei volt a legszárazabb nyári félév 1947 óta. A Bécsi-medence túlnyomó részén és Salzburg térségében 25-50%-kal kevesebb csapadék hullott a szokásosnál. Október 2. és 23. között a Felső-Duna valamennyi részvízgyűjtőjén gyakorlatilag csapadékmentes volt az időjárás. Ennek egyenes következményeként visszatértek a tartósan kisvizes állapotok a Duna magyarországi szakaszára. A hónap második felében olyan alacsony vízállások alakultak ki, amelyekre az 1878 óta tartó méréstörténet során még nem volt példa: előbb október 19-én, 33 cm-es, majd október 27-én 27 cm-es vízállást rögzítettek szakembereink, azaz egy év alatt háromszor dőlt meg a legkisebb vízállás rekordja, melynek értéke a korábbi, 2003-as rekordot 24 cm-rel múlja alul.

Kisvíz Dunaszekcsőnél 2018 augusztusában

Kisvíz Dunaszentbenedeknél 2018 augusztusában

Megjegyzendő, hogy a 2018. évben nemcsak a példátlanul alacsony vízállásértékek, hanem az extrém kisvizes időszak tartóssága (a 100 cm

alatti vízállású napok száma) is messze meghaladta a korábban észlelteket: míg az utóbbi 30 évben átlagosan évente 5 napon mértünk 100 cm alatti vízállást a bajai szelvényben, addig tavaly 81 nap, azaz a sokévi átlag több mint tizenhatszorosa volt a 100 cm alatti vízállás tartóssága. Ez az érték a 2003-ban feljegyzett 50 napos rekordot messzemenően felülmúlta. Kiemelendő továbbá, hogy a 200 cm alatti kisvizek tartósságát tekintve az 1878 és 1989 közötti időszakban mindössze 3 olyan év volt, amikor több mint 100 napon át mértünk 200 cm alatti vízállást. Az 1990 és 2018 közötti időszakban már 9 évben jegyezhetünk fel ilyen tartósságú kisvizeket.

Extrém kisvíz Bajánál 2018 októberében

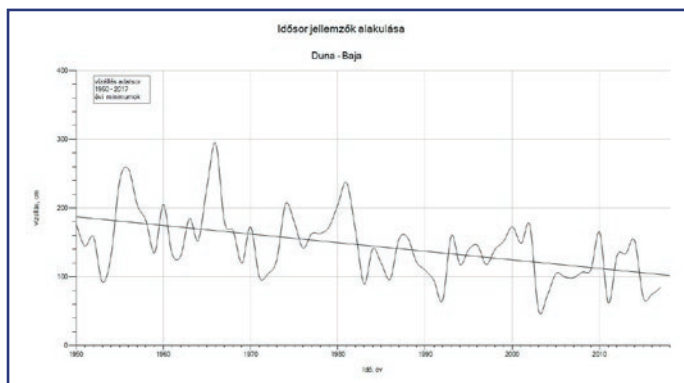
Az október végi heves felső-dunai csapadékjelenségek hatására árhullám indult el a Dunán, átmenetileg megszüntetve ezáltal a kedvezőtlen hidrológiai körülményeket. A november eleji árhullám levonulását követően ismét kisvízi tartományba süllyedtek a vízállások, ugyanakkor az októberben rögzített rekord alacsony értékek már sehol sem dőltek meg.

A 2018. évi kisvízi időszakot a sokéves tendenciák tekintetében is megvizsgáltuk, melynek során mind a vízhozamok, mind a vízállások éves minimumait elemzés alá vetettük. A trendvizsgálat egy hosszabb (1950-2017 közötti) és egy rövidebb (1988-2017 közötti) időszakra terjedt ki. A trendvizsgálat alapján megállapítható, hogy míg a kisvízi vízhozamok esetében csaknem stagnálás (csak minimális növekvés, illetve csökkenés) figyelhető meg a két vizsgált időszak során, addig a vízállások tekintetében mind a két időszakban folyamatos csökkenés látszik az idő előrehaladtával, ami egyértelműen a meder süllyedésével magyarázható.

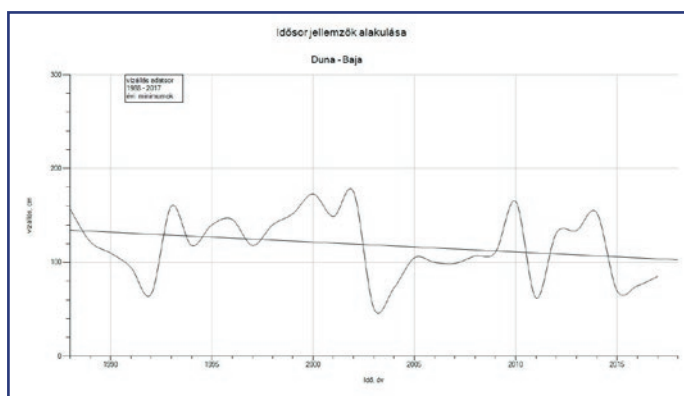
Igazgatóságunk szempontjából kiemelten fontos a Duna budapesti vízállásának nyomon követése is, hiszen amikor a Duna budapesti-

vízmércéjén 200 cm-es vagy az alatti vízállást mérnek, akkor a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágba történő gravitációs vízbevezetés a Kvassay-zsilipen keresztül nem lehetséges, így a Duna-völgyi-főcsatorna (DVCS) vízrendszérének vízpótlása csak korlátozásokkal biztosítható.

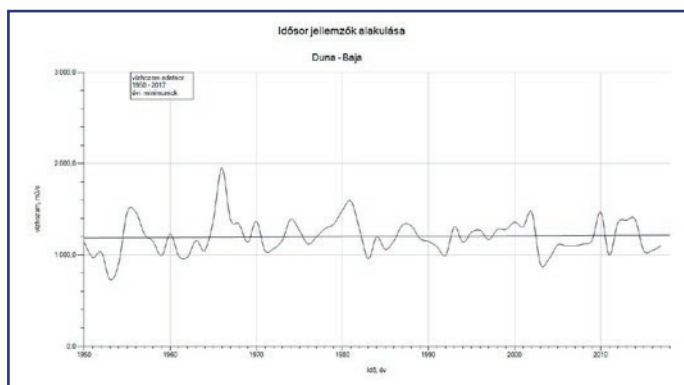
A budapesti 200 cm-es és az alatti kisvizek tartóssága 2018-ban 192 nap volt, szemben az elmúlt 30 évre vetített 131 napos átlaggal, azaz a kedvezőtlen hidrológiai viszonyok miatt mintegy két hónappal hosszabb volt a DVCS vízrendszerét érintő vízkorlátozás időtartama.

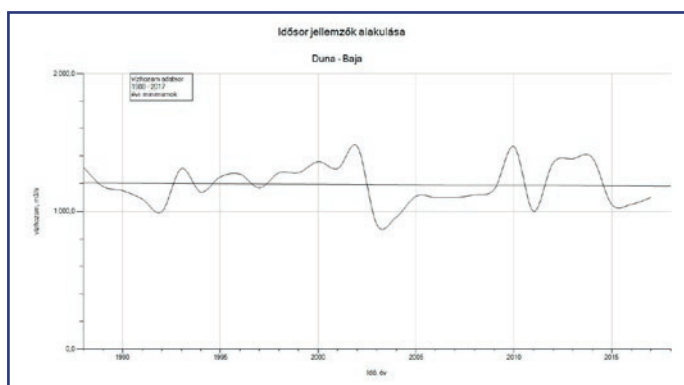
Éves minimumvízállások trendje (1950-2017)

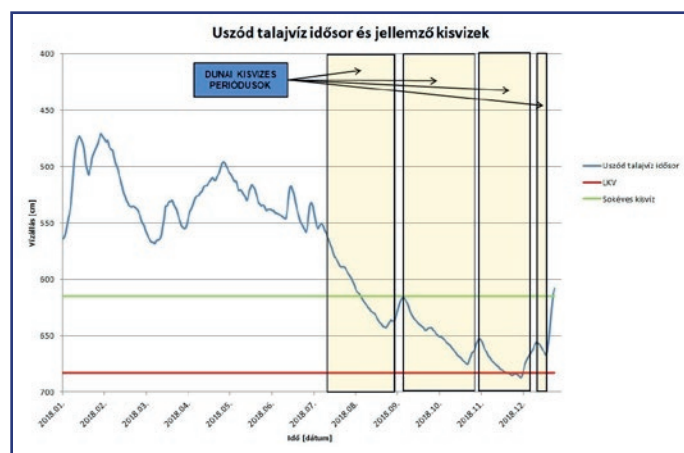
Éves minimumvízállások trendje (1988-2017)

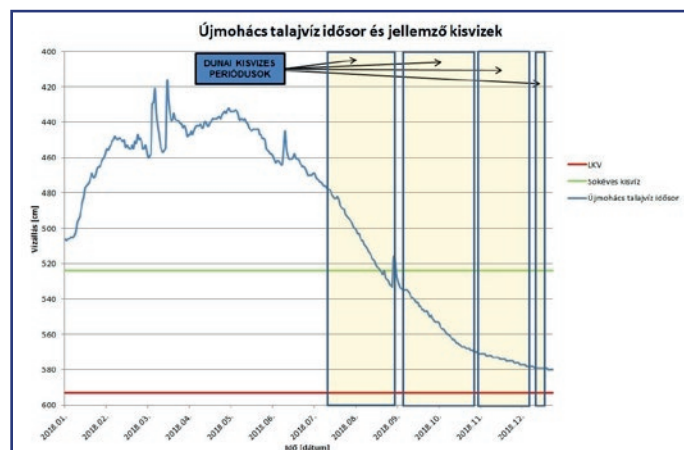
Éves kisvízhozamok trendje (1950-2017)

Éves kisvízhozamok trendje (1988-2017)

Úszód állomás 2018. évi talajvízszint-idősora

Újmoahács állomás 2018. évi talajvízszint-idősora

Az extrém kisvizekhez kapcsolódóan több, Duna közelében lévő talajvízkút idősorát is elemeztük, melyek közül jelen esetben az uszódi és újmoahácsi kutat emeljük ki. Az uszódi állomás esetében megfigyelhető, hogy a tavalyi évben a kútperemtől számítva 687 cm volt az LKV értéke, ami 4 cm-rel múlta alul az addig valaha mért legkisebb vízállást (683 cm). Az elmúlt 30 évre számított átlagos kisvíz értéke 615 cm. Az első dunai kisvízes intervallumot megelőzően a talajvízszintek a sokéves kisvíz szintje alá süllyedtek. Ez az állapot egészen december végéig fennállt.

Az újmoahácsi állomáson az LKV értéke a kútperemtől számítva 593 cm, 2018-ban a kisvíz értéke 580 cm, azaz a dunai kisvizek hatására kis híján itt is megdőlt a valaha mért legkisebb vízállás. Az első dunai kisvízi periódustól kezdődően többnyire a sokéves átlagos (524 cm) vízállás alatt maradt a talajvíz szintje.

Dukai Dávid

Kiskunsági-főcsatorna felmérése

A Kiskunsági-főcsatorna az igazgatóság mezőgazdasági vízellátását biztosító legfontosabb kettősműködésű csatornája, mely egyaránt szolgál a mezőgazdasági vízigények kielégítésére, valamint a működési terület északi részéről – Duna-völgyi-főcsatorna felső szakasza, XXIII. csatorna, XXX. csatorna, XXXI. csatorna – vízgyűjtő területről érkező belvizek levezetésére is. Belvizes időszakban a többletvíz tározását és levezetését is biztosítja, míg csapadékmentes időjárás esetén a mezőgazdasági területek öntözővízzel ellátó csatornák főcsatornája. A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágból a gravitációs vízkivételi műtárgyon (Tassi-zsilip) keresztül vezet be és osztja szét a csatornán levő zsilipek szabályozásával az öntözővizet az igazgatóság területére.

A csatornán a korábbi időszakban csak szakaszosan kerültek elvégzésre a fenntartási munkálatok. A Kiskunsági-főcsatorna felső szakaszán a meder nagymértékben feliszapolódott. A belvíz elleni védelem és az öntözővíz szolgáltatás zökkenőmentes biztosítása érdekében elengedhetetlen a megfelelő vízszállító képesség helyreállítása. A fenntartási munkálatok elvégzését nagymértékben megnehezíti az, hogy a csatornapart jelentős része beépített, illetve NATURA 2000 területeket is érint. A meder kotrása hagyományos hidraulikus kotróval partról nem lehetséges, így hidromechanizációs kotró alkalmazása szükséges.

A kotrési munkálatok tervezéséhez nélkülözhetetlen a Kiskunsági-főcsatorna 15+167–58+188 cskm szelvényei között az érintett csatornaszakasz geodéziai felmérése.

Projekthírek

Igazgatóságunk működési területén 2018 novemberében megkezdődtek a „Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója II.” (KEHOP-1.3.0-15-2017-00017) megnevezésű projekt kivitelezési munkálatai.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság gondozásában megvalósuló projekt keretében jelenleg a Kalocsa település térségében a Csorna-Foktői-csatorna és Bácsalmás térségében a Kígyós-főcsatorna kotrési és a kotráshoz szükséges előkészítő munkálatait végzi a fővállalkozó.

A parti rész és a vizes szelvény geodéziai felmérését az igazgatóságunkon rendelkezésre álló geodéziai GNSS-vevők, gépjárművek és vízi járművek alkalmazásával a szakasz mérnökségek, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály, a Belvízvédelmi és Öntözési Osztály dolgozói valamint a Vízirajzi Osztály geodéziai csoportja által alkotott négy geodéziai mérőcsapat összehangoltan végezte el a Vízirajzi Osztály irányításával. A 2018 novemberében megkezdett terepi munkálatok elvégzését a mostoha időjárási körülmények és a nehéz terepi viszonyok nem segítették.

A terepi felmérés eredményeinek feldolgozása a terepi felmérésekkel párhuzamosan, folyamatosan zajlik.

Gyurkity Zoltán

A projekt a fenntartható vízgazdálkodás infrastrukturális feltételei javításának céljait szolgálja. A projektben vízepítési műtárgyak és létesítmények rekonstrukciója, a jó áramlási viszonyok biztosítását célzó beavatkozások valósulnak meg. A kotrési munkálatok a Csorna-Foktői-csatorna 5+035–8+186 cskm és 12+048–21+500 cskm szelvényei között, a Kígyós-főcsatorna 45+204–69+032 cskm és 70+372–71+011 cskm szelvényei között, az Igali-főcsatorna 3+800–16+242 cskm valamint a Sárközi-főcsatorna torkolati szakaszán mintegy 900 m hosszban valósulnak meg. A Sárközi-főcsatorna érintett szakaszán az üdülőingatlanokkal határos parti rész rendezése is szerepel a tervek között. A kivitelezési munkálatokat előkészítő geodéziai felmérések és a felmérési eredmények feldolgozása folyamatban van.

A projekt keretében a térségi vízgazdálkodásban kulcsszerepet betöltő 4 db vízszintszabályozó műtárgy rekonstrukciójára is sor kerül. A műtárgyakat érintő kivitelezési munkálatok várhatóan 2019 első félévében kezdődnek meg.

Gyurkity Zoltán

Belvízvédekezés a Bajai Szakaszmérnökség működési területén

2018 januárjában a Dunán levonuló árhullám következtében a Sárközi I. főcsatornából a gravitációs kivezetési lehetőség megszűnt, az érsekcsanádi szivattyútelep beindítása vált szükségessé. A védekezési készültség alatti szivattyúzás 2018.01.07. 18:00-kor kezdődött, 2018.01.15. 06:00 órákor megszüntetve, összesen 74 üzemórán történt szivattyúzás. Az átemelt vízmennyiség pedig 529 ezer m³ volt.

A 2018. január és március közötti időszakban az ADUVIZIG működési területén észlelt csapadékmennyiség területi átlaga mintegy 136 mm-rel haladta meg az ugyanezen időszakra jellemző sokévi átlagos csapadékösszeget. A Margitta-szigeti és igali szivattyúzott belvízrendszerben a vízszintek a védekezést megelőző időszakban a csapadékos időjárás és a hóolvadás miatt jelentősen meghaladták a mértékadó belvízszinteket, veszélyeztetve a belvízelvezetést Homorúd, Dávod, Hercegszántó községek területéről. A vízvezetés biztosítása érdekében szükséges a csatornák vízszintjének csökkentése, ezért a karapancsai, a hercegszántói, és a kozorai szivattyútelepekre 2018.02.23-án 12:00 órától I. fokú belvízvédelmi készültség lett elrendelve. A csapadékos időjárás és a hóolvadás hatására a hercegszántói és a karapancsai szivattyútelepnél a főcsatornák vízszintjei a 12 órás szivattyúzás ellenére nem csökkentek, az előrejelzések szerint további csapadék, és jelentősebb enyhülés volt várható, a hatékonyabb vízszintcsökkentés érdekében folyamatos szivattyúzásra volt szükség, ezért a hercegszántói és a karapancsai szivattyútelepen a belvízvédelmi készültség 2018.03.06. 18:00 órától II. fokúra lett növelve.

Kaszálás a Mátételkei-tározó területén

A védekezést megelőző időszak csapadécai és a hóolvadás hatására a Bajaszentistváni-csatorna vízgyűjtőterületén Baja és Érsekcsanád térségében a vízszintek megemelkedtek, elöntések alakultak ki. Az előrejelzések szerint

további csapadék, és jelentősebb enyhülés volt várható, a vízszintcsökkentés és az elöntött területek nagyságának mérséklése érdekében a bajaszentistváni szivattyútelepre 2018. 03. 08. 06:00 órától I. fokú belvízvédelmi készültség lett elrendelve.

A védekezést megelőző időszak csapadécai és a hóolvadás után 2018.03.06–12. közötti időszakban további többletvíz terhelte rendszerünket. A csatornahálózatban a vízszintek megemelkedtek, a szükséges vízkormányzási feladatok végrehajtása, a vízlefolyást gátló akadályok felderítése és megszüntetése, a Határmenti-csatorna torkolatához mobil szivattyú telepítése érdekében a 03.01. bajai belvízvédelmi szakasz területére I. fokú belvízvédelmi készültség került elrendelésre 2018.03.13. 06:00 órától. A Határmenti-csatorna vízgyűjtőjén kialakult belvízi helyzet miatt 2018.03.14-én 06:00 órától a csatorna torkolatához 2 db Pajtás VI. F szivattyú került telepítésre. A szivattyúzás 12 órás műszakban történt.

A Határmenti-csatorna torkolatához telepített 2 db mobil szivattyúval történő, mintegy egy hónap időtartamú (2018.03.14 - 04.11-ig) üzemelés alatt 366 ezer m³ vizet emeltünk át.

Truxor hínárvágó munka közben

A lehullott nagymennyiségű csapadék miatt a Kígyós-főcsatorna vízszintjei jelentősen megemelkedtek, akadályozva ezzel Mélykút város bel- és külterületéről a belvízelvezetést. A várost mentesítő Tehermentesítő-csatorna vízszintjének csökkentése érdekében 2018.03.20. 06:00 órától I. fokú belvízvédelmi készültség elrendelésére került sor a mélykúti szivattyútelepre 2018.03.29. 18:00-ig.

A védelmi időszakban 4446 üzemóra alatt 11.913 ezer m³ víz átemelése történt meg.

Szabó Balázs

Megnyugtató eredményekkel zárult a foktői szivattyútelep felülvizsgálata

Igazgatóságunk Kalocsai Szakaszmer-nökségének üzemeltetésében lévő foktői szivattyútelep 1962-ben került kiépítésre a Baja és Dunapataj között húzódó árvízvédelmi fővédvonal 42+817 tkm szelvényénél. Mintegy 35 év üzemeltetést követően, 1997-ben sor került a telep rekonstrukciójára, melynek során a gépészeti és elektromos rendszer teljes körű korszerűsítése megtörtént. A beépített 2 db FLYGT PL 7101.835 (PN= 190 kW; Q= 2,7 m³/s), valamint 2 db FLYGT CT 3501 765 típusú (PN= 80kW; Q= 1,18 m³/s) szivattyúk időtállóan bizonyultak, tekintve hogy üzemük az elmúlt évtizedekben problémamentes.

Az üzembiztos állapotok fenntartása érdekében igazgatóságunk nagy hangsúlyt fektet szivattyútelepeinek rendszeres felülvizsgálatára, melyek közül a gépészeti berendezések szervize különösen fontos. Foktői szivattyútelepünkön a gépészeti egységek időszakos felülvizsgálatára 2018. szeptember 27. és 28. között került sor.

Az 1. számú szivattyú felülvizsgálata

A munkálatok részeként többek között sor került a szivattyúk üzempróbájára, működési zavarainak megfigyelésére, indításkori és működés közben történő áramfelvételenek ellenőrzésére és olajcseréjére. Az eredmények a gépészeti egységek jó karbantartásáról tanúskodtak, hiszen a szivattyúk üzemében a felülvizsgálatot végző szakemberek rendellenességet nem tapasztaltak. Az elvégzett felülvizsgálat megerősítette, hogy szivattyútelepünk üzembiztos, és a jelenlegi karbantartási gyakorlat mellett hosszútávon fenntartható.

A foktői szivattyútelep a dél-Dunavölgyi vízrendszer stratégiai jelentőségű létesítménye, gravitációs üzem megszűnésekor a szivattyúk biztosítják a többletvíz elvezetését, a térségi belvízmentesítés érdekében.

Koch Gábor

„Víz-ügyünk”

A felszíni vizek kezelői vízminőség-vizsgálatai 2018-ban

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (ADUVIZIG) 2007 óta végez tájékoztató jellegű, az üzemirányítást segítő kezelői vizsgálatokat a területén lévő víztesteiken. A célirányos vízminőségi mérések adatokat szolgáltatnak az üzemeltetési döntésekhez. Tájékoztatást adnak néhány jellemző minőségi paraméter alapján a terület vízfolyásainak aktuális állapotáról, a tisztított szennyvizek bevezetésének hatásairól. Segítségükkel a szélsőséges időjárási viszonyok vizekre gyakorolt hatása is nyomon követhető. Az üzemeltetői monitoring létjogosultsága az országos vízminőségi monitoring mellett is fennáll, mert a Víz Keretirányelv szerinti monitoring tervszerű, előre meghatározott, így nem tud (és nem is célja) rugalmasan reagálni az aktuális vízminőségi eseményekre. Az eredmények értékelése éves átlag alapján történik, ami a 6 évenkénti országos állapotértékelésben jelenik meg. A vízügyi igazgatóságok tevékenységeihez ez nem elegendő, mert a gyakorlatban a különböző hidrometeorológiai helyzetekben kialakuló aktuális vízminőségi problémákra gyakran azonnal reagálni kell, hogy a vízminőségi szempontból kritikus állapotokat lehetőség szerint enyhítsük, elhárítsuk.

A nem kívánt hatás lehet például mezőgazdasági kár, ha az igényelt vízszolgáltatás magas sótartalmú belvízből történik, vagy oxigénhiányos állapot kialakulása az egyes vízfolyás-szakaszokban.

1. fotó: A Kiskunsági-főcsatorna

A feladatok ellátására a vízügyi igazgatóságokon 2015-ben mintavevő munkacsoportok alakultak. Az ADUVIZIG Mintavevő Munkacsoportja a 2016-os évben a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnál felszínivíz- és

szennyvízmintavételre, valamint helyszíni vizsgálatokra akkreditált státuszt szerzett. A munkacsoport feladatait, amelyek többnyire helyszíni vízminőség-vizsgálatokból, vízminőségi gyorsesztekből állnak, a Vízyűjtő-gazdálkodási és Víziközmű Osztályon belül 4 fő látja el. Szükség esetén sor kerül a minták akkreditált laboratóriumokba történő szállítására, további vizsgálatok elvégzése céljából.

2018-ban a felszíni vizek kezelői vizsgálata során a munkacsoport összesen 202 db mintavételt végzett. Ebből 130 bővebb komponenskörre terjedt ki (helyszíni mérések, növényi tápanyagok, szerves anyagok) és 72 csak helyszíni mérés volt. Az általunk akkreditált módon vett mintákból akkreditált laboratóriummal 96 db vízvizsgálatot végeztünk.

A mérések között szerepeltek az igazgatóság kezelésében lévő csatornák helyszíni vizsgálatai (1. fotó), VKI-monitoringot kiegészítő, és növényvédőszer-vizsgálatok, a felszíni vízfolyásokban az aszályos időszakban kialakult oxigénhiány, illetve a Sugovica és a Duna extrém kisvízes állapotának vizsgálata, valamint a szennyvízbevezetéssel terhelt csatornák mérése. A tisztított szennyvizek befogadóra gyakorolt hatásainak kimutatására a szennyvizek bevezetése felett és alatt, illetve lehetőség szerint a kifolyó szennyvizekből is történtek mintavételek.

Az aszályos időszak hatása az ADUVIZIG vízfolyásainak vízminőségére

2018 nyarán a magas léghőmérsékletek hosszantartó csapadékhiánnyal párosultak. Az aszályos időszakban a vízfolyások drasztikus vízszintcsökkenését megakadályozni, az öntözési, és az ökológiai vízigényeket kielégíteni csak vízkormányzással lehetett azokban a csatornában, amelyek részei a vízkormányzási rendszernek. A munkacsoport a kritikus időszakban, június és szeptember között rendszeresen ellenőrizte a csatornák állapotát, különös tekintettel a vízhőmérsékletek és az oxigénviszonyok alakulására (2. fotó).

2. fotó: Vízszintcsökkenés a Szeremlei-Dunán

Az eredmények azt mutatták, hogy a rendkívül magas nappali hőmérsékletek és az alacsonyabb vízállás következtében a felszíni vizek a nyaranta megszokottnál is nagyobb mértékben melegedtek fel. A sekélyebb vízfolyások hőmér-

séklete már a délelőtti órákra 27-30 fok közelébe emelkedett. A felmelegedés még a nagyobb folyókon, tavakon is jelentős volt, a Duna hőmérséklete Bajánál elérte a 28 °C-ot.

A magas hőmérséklet felgyorsítja a vizekben lévő szerves anyag (szerves üledék, oldott szerves anyagok, elhalt növényi részek) lebomlását, ami jelentős mennyiségű oxigén felhasználását jelenti. A magas hőmérsékletű víz kevesebb oxigént tud oldott állapotban tartani, az oxigéntermelés, illetőleg -felhasználás egyensúlya felbomlik, és elsősorban hajnalban oxigénhiányos állapotok alakulhatnak ki. A túlzott tömegű növényzet is kedvezőtlen hatással van a víz oldott oxigéntartalmának alakulására, ugyanakkor a hínárnövényzettel árnyékolt csatornák vízének felmelegedése mérsékeltebb volt (3-4. fotó).

3. fotó: A Fűzvölgyi-csatorna hínárnövényektől mentes szakasza nyár elején

4. fotó: A lebegőhínár tömeges előfordulása a Ferenc-tápcsatornán

A vizsgált vízfolyások közül rendszeresen a kritikus oldottoxigén-szint (3 mg/l) alatt voltak az értékek a XXXI., az V., a Szelidi-tavi-, a Fűzvölgyi-, a Sárközi I., Sárközi II., és a Sárközi III. csatornák, illetőleg főcsatornák vizsgált szakaszaiban. Ezek a vizek a többi vizsgált komponens szerint (oldott szerves anyagok, növényi tápanyagok) nem voltak kifogásolhatók.

Aszályos időszakokban a kisvízfolyásokba történő szennyvízbevezetések vízminőségrontó hatása jelentősebb, ilyenkor nem áll rendelkezésre elegendő hígítóvíz, nem érvényesülnek a befogadó terhelhetőségére adott határértékek. A vízpótlás ezekben a helyzetekben különösen fontos.

Fehér Gizella

Határainkon túl

Nemzetközi kapcsolatok

Igazgatóságunk területi elhelyezkedéséből eredően Szerbiával és Horvátországgal áll nemzetközi határvízi kapcsolatban. Az együttműködés Szerbiával minden, közös érdekű Duna-vízgyűjtőt érintő szakági tevékenységre kiterjed, Horvátországgal ugyanakkor kizárólag a dunai jégvédekezésre korlátozódik. Az egyes vízfolyások vízkormányzásával, illetve fenntartási munkáival kapcsolatban felmerülő feladatokat a területi szervek jobbra közvetlen kapcsolatfelvétellel egyeztetik.

A „Baja–Bezdáni-csatorna térségének komplex vízgazdálkodási fejlesztése” elnevezésű projekt keretében a projektpartnerek (vezető kedvezményezettként az ADUVIZIG) 2018-ban öt projekttalálkozón vett részt, emellett Magyarország és Szerbia területén több alkalommal a projekt által érintett műtárgyak és helyszínek is megtekintésre kerültek.

A Baja–Bezdáni-csatorna bejárása

Kollégáink a Magyarország Kormánya és a Szerb Köztársaság Kormánya közötti, a fenntartható vízgazdálkodás terén, a határvízi zeken és a közös érdekű vízgyűjtőkön történő együttműködésről szóló egyezmény tervezetével kapcsolatos harmadik, Szegeden megtartott egyeztetésen is részt vettek. A kétoldalú egyezmény aláírására várhatóan 2019 első félévében kerül sor.

Igazgatóságunk szakértői 2018 szeptemberében részt vettek a Dunaföldvár és Vukovár közötti közös érdekű Duna-szakasz hajóval történő bejárásán, valamint a Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság titkárainak találkozáján is.

A Magyar–Szerb Vízkárelhárítási Albizottság szakértői munkacsoportja 2018. október 16-án, Zomborban (Szerbia területén), illetve 2018. október 17-én, Baján szervezett találkozót. A szakértők a közös árvíz, belvíz és jégtorlás elleni védekezési szabályzat 9. cikke alapján végrehajtották a közös érdekű Duna-vízgyűjtőn található árvízvédelmi és belvív védelmi művek szemléjét. A felek a 2017. és a 2018. évi szemlék közötti időszakra vonatkozóan elkészítették és kicserélték a közös érdekű Duna-vízgyűjtőn végrehajtott árvíz-, belvív- és jégvédekezések során megtett tevékenységekről és intézkedésekről szóló jelentéseket, valamint a két szemle között végrehajtott és tervezett, az árvíz- és belvív védelmi művek állapotának javításához hozzájáruló tevékenysége-

ket és munkákat összefoglaló jelentéseket. A felek megállapították, hogy a megtekintett árvíz- és belvív védelmi művek állapota mindkét területen kielégítő. A Baja–Bezdáni-csatorna közös üzemelési szabályzatában foglalt kötelezettségeknek megfelelően sor került a csatorna létesítményeinek közös szemléjére is. A csatorna üzemelésével és fenntartásával kapcsolatosan problémák nem merültek fel.

A Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Albizottság szakértői munkacsoportja 2018 októberében folytatta a Duna, a Tisza és a Maros kis-, közép- és nagyvizeire jellemző vízállás- és vízhozamértékeinek meghatározását.

A magyar–horvát és magyar–szerb jégvédekezési szakértők 2018. november 6-7-én, a horvátországi Kopácson tartottak találkozózt a közös érdekű Duna-szakaszra vonatkozó jégvédekezési tevékenységek szabályozásának felülvizsgálata és kidolgozása tárgyában. A szabályozás egyeztetett cikkeit – azok megvizsgálása céljából – a szakértők a tárgyban illetékes albizottságok részére továbbították.

A Vízkárelhárítási Albizottság II. találkozájára 2018. november 27-28-án, Újvidéken került sor. A találkozón a magyar és szerb szakértők tájékoztatták egymást a Dunaföldvár és Vukovár közötti közös érdekű Duna-szakasz morfológiai változásainak figyelemmel kíséréséről, jóváhagyták a magyar–szerb árvíz, belvív és jégtorlás elleni védekezési szabályzat aktualizált szövegjavaslatát, aktualizálták a központi és helyi összekötők jegyzékét, valamint elkészítették a legutóbbi, 2015. szeptemberi bizottsági ülészak óta átadott dokumentumokról és védekezésekről szóló tájékoztatók kimutatását.

Vízkárelhárítási Albizottság találkozája

A sokévi gyakorlatnak megfelelően 2018. december 11-12-én, Újvidéken megszervezésre került a magyar–szerb és magyar–horvát központi összekötők és szakértők találkozája a 2018/2019. évi téli jégvédekezés tárgyában. A találkozón a felek megtárgyalták a jégvédekezés szempontjából közös érdekű Dunaföldvár–Vukovár közötti Duna-szakaszon esedékes jégtörésre kijelölt magyar jégtörőhajók beosztásával kapcsolatos kérdéseket valamint egyéb, a jégvédekezés végrehajtásával kapcsolatos feladatokat.

Jégvédekezési előkészítő tárgyalás

A Magyarország és Szerbia közötti hidrológiai együttműködés keretében az ADUVIZIG Vízügyi Osztályának munkatársai közreműködtek az államhatárt alkotó és metsző vízfolyások kijelölt szelvényeiben végrehajtott közös és egyidejű méréseiben. A 2018. évre ütemezett közös és egyidejű dunai mérések kivétel nélkül végrehajtásra kerültek. A Kígyós vízgyűjtőjén valamennyi közös és egyidejű mérés megtörtént. A Ferenc-tápcsatornára tervezett két közös mérésekből csak egy mérés történt meg, március 22-én. A négy előirányzott egyidejű mérés közül kettő (április 27-én és június 8-án) valósult meg. A többi esetben a mérések vízmozgás hiányában maradtak el.

2019-ben várhatóan az alábbi nemzetközi találkozókra kerül sor:

- A Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság XLII. ülészakát előkészítő találkozója, Magyarország területén.
- A Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság XLIII. ülészakája, Szerbia területén.
- A Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság Vízkárelhárítási Albizottságának szakértői találkozója (ár- és belvízvédelmi művek szemléje a Duna-vízgyűjtő közös érdekű szakaszain / a Baja–Bezdáni-csatorna létesítményeinek helyszíni szemléje, Magyarország és Szerbia területén).
- A Magyar–Szerb Vízgazdálkodási Bizottság Vízgazdálkodási Albizottságának szakértői találkozója (hidrológiai adatok cseréje, értékelése és egyeztetése).
- A magyar, szerb és horvát központi és helyi jégvédekezési összekötők és szakértők találkozója az esetleges 2019/2020. évi közös dunai jégvédekezésre történő felkészülés tárgyában, Magyarország területén.

A 2019. évben folytatódik a Baja–Bezdáni-csatorna térségének komplex vízgazdálkodási fejlesztése elnevezésű projekt az Interreg-IPA Magyarország–Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében. A projekthez kapcsolódóan a felek várhatóan mintegy 5 projektpartneri találkozót fognak szervezni.

Dukai Dávid

Víz-tükör

Interjú dr. Halász Rudolffal

Igazgatóságunk nyugalmazott vezetőivel levélinterjú sorozatot indítunk útjára. Kérdéseinkkel először dr. Halász Rudolf nyugalmazott igazgatót kerestük meg, aki 1996 és 2007 között, tizenegy éven át látta el ezt a megbízatást.

Rövid bemutatkozás

Bajai gyökerekkel rendelkezem, de a szüleim hivatása Szigetvárra, majd Pécsre költözést várt el. 1942-ben születtem Szigetváron. Az iskoláimat már Pécsen végeztem, az egyetemem Budapesten az ELTE Természettudományi Karának kutató geológus szakán.

Mi indította el a vízgazdálkodási tanulmányok útján? Mikor és hogyan került kapcsolatba a vízügyi szakmával és a vízügyi igazgatósággal?

Hidrogeológusi szakirányt választottam és a diplomámat, majd később kisdoktori témámat is vizes témakörből írtam. A döntésemhez meghatározó köze volt annak, hogy családi kötődésem volt a VIZIG-hez és Bajához. Az igazgatóság akkori igazgatója, dr. Bognár Győző beszélt a vízügyi igazgatóságok induló hidrogeológiai feladatairól (vízkészletek, kútkataszterek felméréséről stb.). Dr. Bognár Győzőhöz, Bognár Gézához, Bognár Zoltánhoz (OVF) valamint Földes Sándorhoz (sz. gépész) – valamennyien vízügyesek – rokoni kapcsolatok fűztek. Úgy gondolom ennek szerepe volt abban, hogy a vizes szakmához kötődtem. A bajai vízügyi igazgatóságra 1969-ben kerültem a vízgazdálkodási osztályra.

Folytatás a következő oldalon

Hogyan emlékszik vissza a vízügyi igazgatóságon eltöltött évekre?

Szeretettel gondolok arra vissza, hogy alkalmam volt több évtizeden keresztül kitűnő és magas műveltséggel rendelkező kollégákkal dolgozni, jó és családi légkörben. Hasonló emlék maradt a szerb–horvát szakmai kapcsolat is.

Kik voltak hatással pályafutására, kikre emlékszik szívesen?

Többen voltak – a teljesség igénye nélkül – akik úgy szakmailag, mint emberileg nagy hatással voltak rám és a munkámra. Kiemelném dr. Szent János igazgatót, de Sági Jenő szakaszmérnököt, dr. Wisnovszky Iván mérnököt is, aki a doktori értekezésem konzulense is volt.

Volt olyan szakember, akit Ön segített, támogatott? Akinek büszke szakmai érvényesülésére?

Amikor azt tehettem, és a beosztásom elvárta, több tehetséges mérnök kollégával úgy is foglalkoztam, hogy később magas beosztásra is kijelölésre alkalmas legyen. Így a bajai vízügy mai igazgatója is példa erre. De említeni tudom a tehetséges Keve Gábor mérnököt is.

Mi volt az a szakmai esemény, amire szívesen emlékszik vissza vagy meghatározó volt szakmai pályafutásában?

Az 1970-es nagy tiszai árvíz volt talán a legnagyobb szakmai élményem, 41 napot töltöttem a Maros torkolatánál, kezdő vizesként. Az árvizeknél töltött napok, események, élmények szakmai és emberi kapcsolatai élnek bennem meghatározó emlékeknek, amióta nem vagyok aktív.

Nyugdíjas éveiben szerepet játszik-e még a vízügyes szakma? Mivel tölti szívesen nyugdíjas napjait?

Keveset, de még sportolok és szeretettel töltöm az időmet az antikvitásokkal.

Tisztelt Igazgató Úr, köszönjük az interjút!

Egy kis történelem

A 2017. évi jégtörés a szerb–magyar közös érdekű Duna-szakaszon

A JÉGTÖRŐ XI., amely ma már a WESSELÉNYI nevet viseli, és a JÉGTÖRŐ VI. hajókkal 2017. január 16. és 2017. február 1. között jégtörést végeztünk a Duna Baja és Vukovár közötti szakaszán. Ez a bő két hét, úgy gondolom, minden résztvevőben maradandó nyomot hagyott. Az azóta eltelt két évben többször beszélgettem kollégákkal és a jégtörésben részt vett külsősökkel és mindenki egyetértett abban, hogy rendkívüli helyen és dolgokban lehetett részünk.

Egy kicsit az előzményekről

A Duna jegesedése 2017. január 7. napján, illetve hajnalán, szinte robbanásszerűen következett be, kellőképpen „megviccelve” a kitűzőszolgálatokat. Pénteken még a teljes hazai szakasz jégmentes volt, szombat reggelre 50% körüli zajlásra ébredtünk, ami az idő előrehaladtával csak fokozódott, majd a következő hét végére abbamaradt. Január 12-én, csütörtökön érkezett az első hír arról, hogy Apatin (1400-as folyamkilométer) és Dálya (1355 fkm) térségében álló jégmező, illetve jégtorlasz alakult ki. A Duna jégtörés szempontjából közös érdekű szakaszának a Dunaföldvár (1560 fkm) és Vukovár (1333 fkm) közötti szakaszt nevezzük. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az országhatár alatti 100 km-es Duna-szakaszon történt kedvezőtlen eseményeknek közvetlen hatása van a magyar szakasz biztonságára. A jégtörő hajók nemzetközi szerződésben rögzített módon, a

szerb és a horvát fél kérésére, a magyar fél vezényletével indulhatnak el. A felek kérése január 15-én, vasárnap érkezett és mi hétfőn reggel 9 órakor elindultunk.

A Duna országhatár alatti szakasza

Amikor azt mondom Duna, mindenkinek megjelenik a gondolatában az a kép, amit megszokott és remélem, szeret az országot átszelő folyamban. A Duna magyarországi szakasza szabályozott, tervezett és a tervek alapján „megépített”. Ez a szabályozási folyamat több mint 150 évig tartott és finomítás szinten ma is tart. A szabályozás egyik célja a jég szabad levonulásának biztosítása. Ez a cél az eddigi tapasztalatok alapján a várakozásoknak megfelelően megvalósult. Az országhatár alatti szakasz szintén szabályozott meder, de nem olyan mértékben, mint ahogy Magyarországon látjuk. A meder több helyen kiszélesedik, nem ritka az 500 méternél nagyobb mederszélesség, és több olyan meredek kanyarulat van, amihez hasonlót itthon nem találunk. Rendkívül szép látvány a természethez közelebb mederveviszonyok között a hajózás, aki teheti, annak ajánlom, hogy kellemesebb időjárás viszonyok között járja végig a Duna országhatár alatti szakaszát. A jég szabad levonulása szempontjából azonban ez kedvezőtlen. A 2012-es és a 2017-es jégtörés tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy a közös érdekű Duna-szakasz országhatár alatti része jégmegállás szempontjából sokkal kritikusabb a hazai szakasznál.

Elindulás

Ahogy már leírtam, 2017. január 16-án 9 órakor elindultunk jeget törni. Az országhatárt 13:50-kor léptük át. A furcsa az volt, hogy gyakorlatilag nem volt zajlás és jeget az apatini gázlóban láttunk először, itt is csak a zátonyra felrakódott jég maradt meg, a hajóút teljesen szabad és zajlásmentes volt. Az előző héten Apatinban kialakult torlaszt időközben a víz elbontotta és tovább sodorta Dálya felé, hogy ott megvárjon bennünket, rendkívülivé téve az előttünk álló napokat. Az Apatin alatti hajlatokban álló, torlódott jégmezőt találtunk, ami a zátonyövből részben belógott a hajóútba. Amit az alacsony vízállás ellenére elértünk, azt meglazítottuk, elbontottuk. Este 5 órakor megálltunk Almáson éjszakára és érdeklődve hallgattuk a horvát kollégák híreit a dályai torlaszról. Mint utóbb kiderült a valódi nagyságát és vastagságát ők sem tudták felmérni. Utólag el tudom mondani, hogy a torlasz nem Dályánál keletkezett, hanem alatta 7 km-rel, a hajósok által Töröktemető néven ismert szűkületben. Képződése és szerkezete alapján három részre tudnám tagolni. Az elsőként képződött torlasz az 1348 fkm-től 1353,2 fkm-ig tartott, amely kemény, helyenként 2 méter vastagságot meghaladó torlódott jégből állt. Felette az 1356,5 fkm-ig az alatta feltorlódott jég miatt levonulni nem tudó és helyben képződött, kissé torlódott jég, maximum 1 m-es vastagsággal. Efölött pedig az Apatinból leérkező és újból feltorlódó jég, aminek vastagsága néhol a 3 métert is elérte, egészen 1358 fkm-ig. Így a torlasz teljes hossza 10 km volt.

A második napon reggel elindultunk Almásról. A jégzajlás 20%-os volt. Elértük a gombosi hidat (1365,5 fkm), itt a hajóút kb. 150 méteres szakaszon teljesen be volt állva, amit megindítottunk. A híd alatti szakaszon a zátonyöv teljesen be volt állva és a zajlás is erősödött. Indulás után kicsit több mint 1 órával elértük az 1358 fkm-t és gyakorlatilag megálltunk. Innen kezdődött a torlaszon való áthaladás, ami három napig tartott. A folyami jégtörés alapvető szabálya, hogy a torlaszok bontását mindig alulról kell kezdeni és fokozatosan haladni felfelé. Jelen esetben erről a lehetőségről kicsit lemaradtunk, így először át kellett haladni a torlaszon ahhoz, hogy azt alulról bontani tudjuk. Ezt a folyamatot ahhoz tudnám hasonlítani, mintha úgy kellene valakinek egy gödröt ásni, hogy a meglazított földet közben nem dobálhatja ki. A JÉGTÖRŐ XI. hajón bekapcsoltuk a döngölőberendezést, és megkezdődött a harc a méterekért. Teljes erővel nekifutottunk a jégnek, amikor megakadtunk, akkor a hajócsavarral ledaráltuk az alattunk lévő jeget, majd hátra tolattunk 50-150 métert, és ismét nekifutottunk. A JÉGTÖRŐ VI. a mi nyomunkban 300 méterrel lemaradva követett bennünket. Az előrehaladás nagyon keserves volt, 4 óra alatt sikerült 700 métert haladni, miközben a hajó előre-hátra teljes erővel dolgozott. 13:00-kor a JÉGTÖRŐ VI. jelentette, hogy elakadt, és nem tud tovább követni bennünket. Egy járható út maradt, mielőbb átverekedni magunkat a torlaszon, majd alulról egy csatornát bontani, és kiszabadítani a JÉGTÖRŐ VI-ot. Elmondhatom, hogy sok szempontból ez a nap volt a legkritikusabb a teljes jégvédekezés során. A torlaszon való áthaladást reggel 8:30-kor kezdtük az 1358 fkm-től. Hajnali 1:30-kor sikerült áttörni a torlasz felső sza-

kaszt az 1356,5 fkm-nél. Másfél km-t haladtunk 17 óra alatt. Miután áttörtük a torlasz felső szakaszát egy óra alatt a kissé torlódott álló jégből álló középső szakaszon is végigértünk, majd hajnali 2:30-kor megálltunk az 1353,2 fkm-nél. Meg kell említenem a kapitányok és a gépészek emberfeletti teljesítményét. A hajó vezetése, irányítása komoly, embert próbáló feladat ilyen szélsőséges körülmények között. A két kapitány szünet nélkül végigdolgozta a napot, egészen a hajnali megállásig. A gépészek pedig sikeresen tartották megállás nélkül mozgásban a hajót, folyamatosan küzdve az állandó üzemanyagszűrő-problémákkal. A hajó gépészei te úgy van felépítve, hogy két teljes értékű segédmotor tudja biztosítani a működést, így felváltva tudták elhárítani a döngöléstől felkeveredett gázolaj miatti dugulásokat. Ezen a napon talákoztunk egy érdekes jelenséggel. A hajó mögött kialakult egy kb. 70 méter széles és 100 méter hosszú jégmentes vízfelület, ami folyamatosan „követett” bennünket néhány órán keresztül. Amikor hátramenetbe kapcsolunk, ebbe a jégmentes vízfelületbe tolattunk bele. Azonban itt a víz áramlása gyakorlatilag majdnem merőleges volt a sodorvonalra, és jóval gyorsabb a Dunán megszokottnál. Minden ellenkormányzás ellenére az áramlás több alkalommal is keresztbe fordította a hajót. A magyarázat, ott a helyszínen, kézenfekvő volt. A torlasz ekkorra már körülbelül 250 cm duzzasztást okozott. A mederszelvény a hajó jobb oldalára eső részen majdnem teljesen el volt záródva, és a víz a mélyebb mederrészek felé áramlott, keresve a lefolyási lehetőségeket.

Pár szót szeretnék mondani a hajókról. A JÉGTÖRŐ VI. egymotoros, 800 LE-s, döngölőberendezés nélküli hajó. A JÉGTÖRŐ XI. kétmotoros, 2000 LE-s, döngölőberendezéssel ellátott hajó. A döngölőt tengelyrendszeren keresztül egy külön motor forgatja. A lendkerekek egymással szemben vannak ékelve, így forgás közben nem borítják fel a hajót, hanem kiszámítható módon billegtetik. Használatával a hajó az álló jégből is ki tudja szabadítani magát. A jégtörés gyakorlatilag a hajó súlyával történik, hasonlóan a tengeri jégtöréshez. A nagy különbség az, hogy a tengeren rendelkezésre áll a szükséges vízmélység, ami a folyamaton nem mindig igaz. Rendszeresen tapasztaltuk, hogy előremenetben felfutottunk a feltorlódott jég tetejére, a hajó első fele kiemelkedett, és csak billegtünk rajta. Ez azért történt, mert a jég alatt nem volt megfelelő mélységű szabad víz, és a jég egyszerűen megtámaszkodott a fenéken.

Többször leírtam első olvasásra talán túlzónak tűnő számokat a jég vastagságával kapcsolatban. A mi meteorológiai viszonyaink között álló vízben a képződött jég maximális vastagsága kb. 30 cm. Felmerülhet a kérdés, hogy lesz ebből 3 méter? Egyrészt a folyó turbulens áramlási viszonyai miatt itt kevésbé alakul ki a klasszikus hőmérsékleti rétegződés a vízben, gyakorlatilag a mélyebb vízrétegek is képesek túlhűlni. A jégtáblák alakja sem sík alulról, valamint a torlódás többszörözi a vastagságot. Mindenesetre miután áthaladtunk és elbontottuk a torlaszt, készítettünk érdekes felvételeket, amin mi is meglepődtünk.

Folytatás a következő oldalon

A harmadik napon, január 18-án, reggel 7:15-kor indultunk és 18:00-ig dolgoztunk. Az 1353,2 fkm és 1349 fkm közötti szakaszt teljesítettük. A végzett munka: egész nap döngölés, és előre-hátra, folyamatosan harcolva minden méterért. Már csak 1 km-re voltunk a torlasz aljától, amit január 19-én 11:45-kor sikerült átszakítani az 1338 fkm-nél. Számomra érdekes volt a torlasz „statikája”. Úgy állt a két part között a feltorlódott és összetömörödött jég, tartva a felette lévő roppant nyomást, mint egy nagyon erős boltív. A jégtörés során rengeteg fényképet és videófelvételt készítettem, és négyszer kezdtem el felvenni a torlasz aljának átszakítását, de az nem engedett. Amikor a hajó első fele már átért, akkor is szorított bennünket oldalról, és nem engedett áthaladni. Az áthaladás után a leszakadt nagyobb jégmezőket daraboltuk, majd lehajóztunk Vukovárra, ahol már várt bennünket sok kedves kolléga és egy tartálykocsiban gázolaj.

Január 20-án reggel indultunk vissza és elkezdtünk egy szűk 50 méter széles csatornát bontani a torlaszban. Ilyenkor fokozottan ügyelni kell, hogy a hajó mögött ne záródjon be ismét a csatorna, mert akkor újra kezdődik a felülről való keserves áthaladás, valamint nem szabad az alsóbb szakaszra hirtelen nagy mennyiségű jeget leengedni, mert az komoly károkat tud okozni. Ezt a munkát végeztük másnap is, majd január 22-én elértük és kiszabadítottuk a JÉGTÖRŐ VI. hajót. Öröm volt

viszont látni a kollégákat. Mialatt mi a kiszabadításukon dolgoztunk, ők tétlenségre voltak kárthatva. Az eltelt néhány napban folyamatosan tisztán tartották a hajó mögötti vízfelületet a motor időnkénti járatásával. Sajnos a hajócsavar időközben megsérült, amit a jégbe zárva nem vettek észre, csak a tiszta vízben hajózva érezték, hogy a hajó erősen ráz. Vukováron búvárok ellenőrizték a hajócsavart és megállapították, hogy az egyik levél tetejéből 20-25 cm-nyi rész lehajlott. A hibát 2017 tavaszán javítottuk. A JÉGTÖRŐ VI. kiszabadítása után megérkezett a SZÉCHENYI és a JÉGTÖRŐ VII. hajó. Az áthaladásukkal egy időben a felettünk lévő kb. 1,5 km jég nagy része megindult, ami elég mozgalmassá tette a nap hátralévő részét, este azonban négy magyar jégtörő állt Vukováron egymás mellett.

Másnap a SZÉCHENYI és a JÉGTÖRŐ VII. folytatta útját, a JÉGTÖRŐ VI. a sérült hajócsavar miatt a hátralévő időben a kikötőben maradt, mi pedig napról napra szélesítettük a torlaszban nyitott csatornát és igyekeztünk fokozatosan leengedni a felhalmozott jégtömeget egészen január 26-ig. Ettől az időponttól kezdve csak minden második nap hajóztunk, majd január 31-én elindultunk haza. Február elsején 11:00-kor kikötöttünk a bajai Dunaparton, és véget ért a felejthetetlen 2017-es jégtörés.

Papp Sándor

Tanulunk

Tapasztalataink a közalkalmazottak továbbképzési rendszeréről

A vízügyi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottakra vonatkozóan a kötelező továbbképzést az életpálya modell részeként, 2018. január 1-től a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvénynek a vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának különös szabályairól szóló IV. Fejezete és a vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának különös szabályairól szóló 391/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet írják elő.

A 2018. év első felében a felsőfokú végzettséget igénylő vagy vezető munkakört betöltő kollégáink a Nemzeti Vízstratégia, az alap-, középfokú végzettséget igénylő munkakört betöltő munkatársaink a Nemzeti Vízstratégia szerepe a területi vízgazdálkodásban című képzéseken vettek részt.

A Nemzeti Vízstratégia című előadás lebonyolítására szeptemberben külső előadóval, valamint a helyi sajátosságok vonatkozásában igazgatósági dolgozó segítségével került sor. Ezt követően októberben a szakaszmérnökségeken igazgatóságunk dolgozója tartott előadást a Nemzeti Vízstratégia szerepe a területi vízgazdálkodásban címmel.

A továbbképzési tervek az év során folyamatosan bővülő kínálatnak megfelelően módosításra kerültek úgy, hogy év végére minden igazgatóságunkhoz tartozó közalkalmazott teljesíthesse a jogszabály által előírt minimális 15%-os mértéket. A továbbképzési kötelezettség teljesítése munkaköri kategóriánként és igazgatósági szinten is megközelítette, több egyéni esetben jelentős mértékben meg is haladta az időarányosan teljesítendő 25%-os mértéket.

Az alap- és középfokú végzettséget igénylő munkakörben dolgozó közalkalmazottak továbbképzése az igazgatóság szervezésében (belső képzés keretében) valósult meg, a szakaszmérnökségeken, illetve az igazgatóság központi épületében. A nagyobb létszámú csoportoknak a Bajai Szakaszmérnökségen található Türr István Konferenciaterem biztosított több esetben helyszínt.

A számítógép előtt dolgozóknak kötelező volt elvégezni az Informatikai biztonság című továbbképzést, mely e-learning képzési formában valósult meg. A továbbképzésre kötelezettek ezzel 3 ponttal növelték képzési pontjaikat. Ez a képzés számonkéréssel zárult, melyet minden résztvevő sikeresen teljesített.

Több közalkalmazott vett részt más jogszabály által előírt kötelező továbbképzésen (pl. Magyar Mérnöki Kamarai továbbképzések, mérlegképes könyvelők továbbképzése), melyek után szintén elszámolásra került részükre a továbbképzési pont.

Többen vettek részt alapszintű gépjárművezető képzésen, ezzel jelentősen (10 pont) növelve képzési pontjaikat.

Nagy érdeklődésre tartottak számot az Informatikai tudatosság és a GDPR, valamint A korrupció elleni küzdelem című előadások, az előbbi jelenléti képzéssel, míg az utóbbi e-learning képzéssel valósult meg.

Az osztályvezetők a Problémamegoldás és döntéshozatal című vezetőképzésen vettek részt külső oktatóval, a visszajelzések pozitívak voltak.

Több esetben olyan kollégák is szívesen hallgatták az előadásokat, végezték el az e-learning oktatásokat, akiknek ez pontot nem jelentett a továbbképzési rendszerben (öregségi nyugdíjkorhatár előtt állnak, tanulmányokat folytatnak, stb.) ugyanakkor hasznosnak ítélték meg a látottakat, hallottakat.

Ezúton szeretném megköszönni mindenkinek, aki segítette a lebonyolítást akár tananyag kidolgozással, előadással, vagy a helyszíni feltételek biztosításával. Az ő munkájuk nélkül nem sikerült volna ilyen szinten teljesíteni a jogszabályi előírásokat. Bízom benne, hogy az elkövetkezendő időszakban hasonló segítséggel mindenki megelégedésére, és hasznára fog válni a továbbképzés teljesítése.

A 2018-as továbbképzési időszak zárása előtt már sok téma merült fel oktatási igényként, melyek a következő

évek tervezésénél figyelembe vehetők, és amelyeket a mindennapi munka, valamint az ár- és belvízvédelemi védekezés időszakában tudnának hasznosítani a dolgozók. Eddig egy továbbképzés valósult meg számítógépek használatával, a jövőben erre több esetben van igény.

Összességében elmondható, hogy az első kötelező továbbképzési évet igazgatóságunk sikeresen teljesítette. A dolgozói visszajelzések alapján sokaknak tetszett, és elmondásuk szerint hasznos információkkal bővült a tudásuk, melyet munkájuk során hasznosítani tudnak. Előzőeket támasztják alá a képzések során kitöltött elégedettségi kérdőívek is.

A továbbképzési rendszeren kívül természetesen egyéb képzéseken, iskolarendszerű oktatásban vettek, vesznek jelenleg is részt az igazgatóság dolgozói. Ilyenek például az okleveles árvíz- és belvízvédelmi szakmérnöki képzés négy fő, a PhD doktori képzés egy fő, építőmérnöki alapképzés két fő, mérnök-közgazdász képzés egy fő, mérlegképes könyvelői képzés két fő, targonca vezetői képzés egy fő, földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelői képzés négy fő, emelőgép-kezelői képzés egy fő, megkülönböztetett gépjárművezetői képzés három fő, személygépkocsi utáni nehéz pótkocsi jogosítványhoz kapcsolódó képzés négy fő részvételével.

Az igazgatóság dolgozóinak továbbképzése minden esetben a magasabb színvonalú munka elvégzését segíti, ezért szükséges akár a kötelező továbbképzési rendszeren belül, akár azon kívül is az ismeretek bővítése.

Pintér Judit

Személyi hírek

Elismerések

Igazgatóságunkon a 2018. évben két kolléga vehette át a dr. Pintér Sándor belügyminiszter úr által adományozott Miniszteri Elismerő Oklevelet:

Énisz Henrik a Kalocsai Szakasz mérnökség Dunapataji gátőre a nemzeti ünnep alkalmából, 2018. március 15. napján; Nagy György vízrajzi ügyintéző a több mint négy évtizedes példamutató munkája elismeréseként a Víz Világnapja alkalmából, 2018. március 22. napján vehette át az elismerő oklevelet.

Igazgatóságunk vezetése a Víz Világnapja alkalmából, több évtizedes kimagasló szakmai tevékenysége elismerésül festmény ajándéktárgyat adományozott Nagy Gabriella asszonynak, az igazgatóság humánpolitikai ügyintézőjének.

A Magyar Hidrológiai Társaság a 2018. május 22. napján megtartott éves közgyűlésén Kesik Józsefnek, a Kunszentmiklósi Szakasz mérnökség szakasz mérnökének, kiemelkedő szakmai munkája, valamint a területi szervezet rendezvényeinek megszervezésében való közreműködése elismerésül Pro Aqua díjat adományozott.

Dr. Pintér Sándor Magyarország belügyminisztere kiemelkedő szakmai tevékenysége elismerésül 50. születésnapja alkalmából óra ajándéktárgyat adományozott Farkas Zoltán úrnak, az igazgatóság informatikai és hírközlési ügyintézőjének, melyet Telkes Róbert igazgató úr adott át.

Személyi hírek

A 2018. évben 23 új kollégát köszönthettünk, 18 munkatársnak szűnt meg a jogviszonya, hét kollégánk vonult nyugdíjba. Ketten közülük első munkahelyesek voltak, egyik kollégánk 45 évet dolgozott a vízügy szolgálatában.

A 2018. évben hét 50 éves és tizenkét 60 éves kollégát köszönthettünk.

Dolgozóink körében a tavalyi évben hat gyermek született. A szociális bizottság minden esetben szülési segélyben részesíti az állomány tagját. Szociális keretünk lehetővé tette, hogy 57 kollégánkat részesítsük iskolakezdési támogatásban, utalvány formájában, illetve 17 fő nagycsaládos és gyermekét egyedül nevelő kollégánk részére tudtunk beiskolázási segélyt fizetni. Öten temetési segélyben, egy kollégánk eseti szociális segélyben részesült.

IMPRESSZUM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság lapja

Kiadó: Telkes Róbert igazgató

Szerkesztőbizottság: Mándity Milán, dr. Petz Gábor, Rózsa Gyöngyvér

Tördelő: Heberling Roland

Kiadja az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

6500 Baja, Széchenyi I. u. 2/c.

Telefon: 79/525-100

Web: <http://www.aduvizig.hu/dunaihirfolyam>